

नव जानचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

दीपल वलीको निर्देशनमा बन्न लागेको फिल्म 'कामिनो' स्टारकास्टका कारण चर्चामा छ । फिल्ममा प्रदीप रस्ताका, नीति शाह, वर्षा सिवाकोटी, राजबल्लभ कोइराला गुरुर्य भूमिकामा देखिँदैछन् । सौगात मल्ल पनि फिल्ममा अनुबन्ध छन् । तर, उनको अर्को फिल्मसँग सेइयुल जुधे भएपछि 'कामिनो'मा नहुने सरभावना प्रवल छ । यद्यपि, उनको सेइयुल मिलाउने प्रयासमा निराण ठिम छ । प्रिप्रोडक्सनमा लामो समय लागेको यो फिल्मको आगामी असारको मध्यबाट छायांकन सुरु हुँदैछ ।

आजको विचार...

सामाजिकादी...
(दुई घेजमा)
गणेश ज्ञावाली

सन् २००९ देखि अभिनेता शाहिद कपूरको करिअर ओरालो लाग्न थालेको थियो । एकपछि अर्को फिल्म असफल भैरहेका थिए । अब उनी फिल्म गर्ने तयारी छन् । उनको पाइपलाइनमा मलयालम निर्देशक रोशन एन्डयुक्टको छउठा एकसन थिलर फिल्म छ । जसमा उनको अपोजिटमा अभिनेता पूजा हेंगे देखिँदैछन् । यो फिल्मका लागि उनले ठूलो स्केलमा पारिश्रमिक घटाएको बलिउड हंगामाले दाढी गरेको छ । 'बली डेडी'का लाहि ४० करोड लिएका शाहिदले उक्त फिल्ममा २५ करोड बुझेका छन् । अर्थात १५ करोड पारिश्रमिक घटाएका छन् ।

□ तर्फ २८ □ अंक ३१३ □ २०८० जेठ २८ गते आइतबार

11 June 2023, Sunday

□ पृष्ठ संख्या ४

मूल्य रु ५/-

सक्षिप्त समाचार

तिनाउ खोलामा भारतीय गाडी खस्यो

पाल्पा, जेठ २७/भारतीय नम्वरको गाडी तिनाउ खोलामा खसेको छ । तानसेनबाट बुटवतर्क जाई गरेको यूपी ४२ विएम १९७३ नम्वरको भारतीय प्लेटको कार तिनाउ गाउँपालिका-५ चर्चरेत्रित सिद्धार्थ राजमार्ग सडक खण्डबाट शनिबार दिउँसो तिनाउ खोलामा खसेको हो ।

कार खोलमा खस्दा गाडीमा सवार दुई जना घाइते भएको छन् । घाइते हुनेमा कार चालक भारत उत्तर प्रदेश अयोध्याका ३६ वर्षीय विनोद वर्मा र सोही ठाउँका ४२ वर्षीय ऋषिकेश सिंह रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायव उपरीक्षक वीरेन्द्र थापाले जानकारी दिए । उनका अनुसार घाइतेहरूको उदार गरी उपचारका लागि लुम्बिनी मैडिकल कलेज प्रभास पठाइएको छ । घाइते दुवै जनाको अवस्था सामन्य रहेको बताइएको छ । घटनाको विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

रोडस् चितवनलाई पाल्पा गोर्ड कपको उपाधि

रामचन्द्र रायमाझी

पाल्पा, जेठ २७/ कर्णेल उजीरसिंह पाल्पा गोर्ड कप फुटबल प्रतियोगिताको उपाधि सेन्ट्रल क्लब रोडस् रामपुर फुटबल क्लब चितवनले हात पारेको छ । शनिबार तानसेनको दुईदेखेलमा भएको फाइनल खेलमा होराइजन फुटबल क्लब वालिड स्याड्जालाई २-० गोलले पराजित रहें रोडसले उपाधि हात पारेको हो ।

रोडसका विक्री चामिल्ड राईले दुई गोल हानेर क्लबलाई उपाधि दिलाउन सफल भए । फाइनल खेलको पहिलो हापको तेस्रो मिनेटमा पहिलो गोल गरेका राईले दोश्रो हापको चौथो मिनेटमा पैनाल्टी मार्फत पुनः दोश्रो गोल हान्न सफल भएका थिए । सुरुवातदेखि नै चितवनलाई ध्वाबामा राखेको होराइजन फुटबल क्लब वालिडले एक गोल पनि गर्न सकेन । खेलमा आक्रामक र रक्षात्मक खेलका वालिडका खेलाडीले निर्धारित समयमा गोल गर्न भने असफल भए । उपाधि प्राप्त रोडस चितवनले फोर ब्रदर्स पश्चिम

नवलपरासीलाई २-० गोलले पराजित गर्दै फाइनलमा प्रवेश गरेको थियो । उक्त खेलमा पनि विक्री चामिल्ड राईले फाइनल प्रवेश गर्न ठूलो भूमिका खेलेका थिए । उनले खेलको दोश्रो हापको ४८ औं मिनेटमा गोल गरेर टिमलाई अग्रता दिलाएका थिए भने खेलको ८१ औं मिनेटमा गोल थाई टिमलाई २-० ले विजयी बनाउन

सफल भएका थिए । उपविजेता भएको वालिडले सेमिफाइनलको खेलमा नेपाली सेनाको दि फेमस महिन्द्र दल गणलाई २-० ले पछि पाँदै फाइनल प्रवेश गरेको थियो । खेलमा पहिलो हापको ७ औं मिनेटमा टीकाराज गुरुङले गोल गरेर टिमलाई अग्रता दिलाएका थिए भने खेलको ८१ औं मिनेटमा विवेक चौधरीले दोश्रो गोल गरेर टिमलाई

बलियो बनाउदै २-० ले जित निकाल सफल भएका थिए । फाइनल खेलमा वालिडले प्रदर्शन राम्रै गरे पनि निर्धारित समयमा गोल गर्नबाट भने चुक्यो । प्रतियोगिताको उपाधि प्राप्त गरेको चितवनले नगद ३ लाख, पाल्पाली कल्पा ट्रृफी पाएको छ भने दोश्रो भएको वालिडले नगद १ लाख ५० हजार, पाल्पाली कल्पा प्राप्त गरेको

छ । रोडस चितवनका अमृत गुरुङ म्यान अफ द स्याच भए । उनले ३ हजार पुरस्कार पाएका छन् । विजेतालाई तानसेन नगरप्रमुख सन्तोषलाल श्रेष्ठ, प्रदेश खेलकुद परिषद लुम्बिनीका सदस्यसचिव जयप्रकाश भट्टराई, पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष शैलेन्द्र भट्टराई, पाल्पा जिल्ला फुटबल संघका अध्यक्ष प्रणयवीर जंग राणा, लगायतले पुरस्कार हस्तान्तरण गरे । प्रतियोगिता जेठ १५ देखि भएको थियो । जसमा १२ टिमले भाग लिएका थिए । प्रतियोगितामा दैनिक एक मात्र खेल खेलाइको थियो । प्रतियोगितामा प्रत्येक दिनको म्यान अफ दि म्याचलाई नगद ३ हजार दिइएको थियो । उत्कृष्ट गोल रक्षक, डिफेंडर, सर्वश्रेष्ठ खेलाडी, सर्वाधिक गोलकर्तालाई नगद ६ हजार प्रदान गरिएको थियो । पाल्पाली लामो समयपछि गोल उपाधि दिइएको थियो । फुटबल हेर्न टुँडिखेलमा हजारौ दर्शकहरूको सहभागीता रहेको थियो । प्रतियोगिता हेर्न अस्थायी प्लाफिट निर्माणले फुटबल प्रेमिले मजाले फुटबल हेर्न पाएका थिए ।

'गुट होइन रुख चिन्ने काँग्रेस निर्माण गर्दै'

गुम्भी, जेठ २७/काँग्रेस गुट, उपग्रुटमा रुमाली रहेको आरोप लागेका बेला नेपाली काँग्रेस लुम्बिनी प्रदेशका उपसभापति भुवनप्रसाद श्रेष्ठले गुट होइन रुख चिन्ने काँग्रेस निर्माण गर्ने अभियानमा लागेको बताएका छन् । शनिबार नेपाली काँग्रेस प्रशिक्षण शाखा गुल्मीले आयोजना गरेको दुई दिने प्रशिक्षण कार्यक्रमको समाप्तन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै उसभापति श्रेष्ठले गुट होइन चिन्ने नम्र्दू रुख चिन्ने काँग्रेस निर्माणमा लागेको बताएका हुन् ।

काँग्रेसको लुम्बिनी प्रदेश प्रशिक्षण विभागका प्रमुख समेत रहेका उनले पार्टीको विचार र सिद्धान्तप्रति साधारण सदयदेखि नेतासम्म सबै प्रतिवद्ध हुन जरुरी रहेको बताएका छन् । उनले पार्टीको विचार र सिद्धान्तमा कुनै खोट नम्र्दूको भन्दै प्रतिवद्ध हुनुपर्ने अवस्था आएको धारणा व्यक्त गरे । उपसभापति श्रेष्ठले पार्टीको विचार, सिद्धान्तको बारेमा सबैलाई जानकारी गराउन जरुरी रहेको बताए । 'सत्ताको लोभमा लागेर पार्टीको सिद्धान्त र आदर्शलाई पार्टी नेतृत्वले विर्सन सक्ष

कृषि पत्रकारिता पुरस्कारबाट नव जनचेतनाकर्मी पोखरेल पुरस्कृत

पाल्पा, जेठ २७/प्रेस चौतारी नेपाल पाल्पा शाखाले २४ औं स्थापना दिवसको अवसरमा नव जनचेतनाकर्मी तथा शितलपाटीकर्मी कृषि पोखरेललाई पुरस्कृत परेको छ । पत्रकार पोखरेल भद्रबहादुर स्मृति कृषि पत्रकारिता पुरस्कारबाट पुरस्कृत भएका हुन् । पुरस्कृत पोखरेललाई प्रेस चौतारी नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष धनेन्द्रराज घिमिरे, प्रेस चौतारी नेपालका केन्द्रीय सचिव तथा प्रदेश इन्चार्ज प्रदिप आचार्य, जिल्ला अध्यक्ष कृषि कार्कीले लागायतले नगद, सम्मानपत्र सहित दोषला ओढाई पुरस्कृत गरे ।

यसै गरी शाखाले अन्य ७ जना पत्रकारलाई २०८० समेत पुरस्कृत गरेको छ । सितादेवी स्मृति पर्यटन पत्रकारिता पुरस्कारबाट मैचिकाली दैनिकका पाल्पा संवादाता नेत्री गरेर र सामुदायिक रेडियो मुक्तिनाथका स्टेशन स्पेशल भुवन रायमाझी, गीता स्मृति पत्रकारिता प्रदिप आचार्य अध्यक्ष रेडियो मदनपोखराकी रिमा सोमै, रेडियो पत्रकारिता पुरस्कारबाट सामुदायिक रेडियो मदनपोखरामा कार्यरत विजयकुमार बौडेल, शेष कुमारी लोकप्रसाद स्मृति शिक्षा पत्रकारिता पुरस्कारबाट पृथ्वी टेलिभिजन रामपुरममा कार्यरत कृषि पौडेल, पुल्ली रुप नारायण स्मृति पत्रकारिता पुरस्कारबाट सामुदायिक रेडियो रामपुरकी बन्दना पोखरेल, तुलसा तुलबहादुर खानीले नेतृत्व अध्ययनशील हुनुपर्ने भन्दै प्रतिविसंग पनि नजिक रहेका काम गरेमा निकै सहज हुने बताए । 'पार्टीले सामाजिक विकासमा पनि विशेष ध्यान दिनुपर्छ । सबै नेता तथा कार्यकर्ताहरू एकता भएर पार्टी संगठनमा लाग्नु अहिलेको आवश्यकता हो' उनले भने । बाँकी अन्तिम पेजमा

विक्री सुवास पुरस्कृत भएका छन् । शाखाले शाखाका संस्थापकहरूलाई समेत सम्मान गरेको छ । संस्थापक अध्यक्ष केशवराज नेपाल, भगवान भण्डारी, कमलराज तिमिल्सीना, श्रीधर नेपाल, कृष्ण घिमिरे र गीता नेपाललाई सम्मानपत्र सहित दोषला ओढाईर समान गरिएको हो । प्रेस चौतारी नेपाल केशवराज नेपालको नेतृत्वमा

सम्पादकीय

तानसेनलाई 'गुलजार' बनाउँ

पछिल्लो समय तानसेन निकै सुनशासन बन्दै गएको छ। शिक्षा र पर्यटनको नामले परिचित तानसेन यतिवेला गुमनाम जस्तै भएको छ। कुनै बेला उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न तानसेन आउने विद्यार्थीहरूले कोठा खोज्दा नपाउने मात्र होइन, शहरको मुख्य चोकमा व्यापारीले व्यापारका लागि स्टर समेत पाउन मुस्किल हुन्थ्यो। तर संघीय संरचना बनेसँगै केही सुस्ताएको तानसेन कोभिडपछि भने पूर्ण रूपमा नै सुनशान बनेको छ। तानसेनको मुख्य व्यापारी केन्द्रको रूपमा रहेको तेस्रो सडक समेत यति बेला सुनशान छ। आर्थिक मन्दीका कारण चौपटमा परेको तानसेनको व्यापार तानसेन नगरपालिकाले दरबार सौन्दर्यकरण गर्ने भन्दै दरबार परिसरका ४७ व्यवसायिक स्टर भक्तिएपछि भने थप सुनशासन बन्न्यो। यसले बजारलाई सुनशान मात्र बनाएको छैन क्यैंको रोजीरेटी समेत खोसेको छ। व्यापार व्यवसाय गरेर परिवार पालै आएका यहाँका अधिकासं व्यापारी पलायन भएका छन्। स्टर भक्तिएउन हतार गरेको नगर सरकारले अहिले कुनै पनि काम अगाडि बढाएको छैन। तानसेनको सौन्दर्यकरणका लागि दरबार परिसरका संरचना हटाउन रासै भए पनि त्यसको दीर्घकालीन असर प्रति भने नगर सरकारले सोचै पथ्यो। तानसेन आफैमा भौगोलिक हिसावले मिलेको छैन। यहाँको भौगोलिक संरचना अत्यन्त साँधुरो छ। त्यसैले पनि यहाँको विकास र विस्तार गर्दा सोही अनुसारको योजना ल्याउनुपर्छ। तर नगर सरकारले त्यो कुरा नसोद्वा तानसेन भन्न भन्दा भन्न सुनशासन बन्दै गएको छ। यो अत्यन्त दुखको कुरा हो। यहाँको व्यापार मात्र होइन, तानसेनका अधिकासं घरका कोठाहरूमा धमिराले घर बनाउन लागेका छन्। ठूलो लगानी लगाएर बनाइएका घरहरू समेत कोठा भाडामा बस्ने नभएपछि त्यतिकै खाली छन्।

बैंकको चर्को व्याज र क्रयशक्तिको अभाव जस्ता कारण अहिले कतिपय व्यवसायी पसलको भाडा नै तिर्न नसक्ने अवस्थामा पुगेर बन्द गर्न विवश छन्। कुनै पनि व्यक्तिलाई उद्यमशील हुन प्रेरित गर्ने सरकारले व्यापारका शीलशीलामा उसले सामना गरेका चुनौती पार गराउनमा पनि सहयोगी भूमिका खेल सक्नुपर्छ। कुनै पनि सहरमा भटामट स्टरहरू खाली हुन र व्यापारीहरू पलायन हुँदै जानु आफैमा एउटा गम्भीर समस्या हो। व्यापार कुनै पनि सहरका लागि अत्यावश्यकीय आवश्यकता मानिन्दू। यदि व्यापार शब्द भयो भने त्यो सहर सहर जस्तो हुँदैन। आफैनो क्षेत्रमा स्थापित सहरको अस्तित्व जोगाउन स्थानीय सरकारको पनि भूमिका सकारात्मक हुन जुरुरी छ। चुनौती घोषणापत्रमा आर्थिक समृद्धि भन्ने शब्दलाई प्राथमिकताका साथ राखेले पनि अब आफैनो क्षेत्रको आर्थिक गतिविधि बढाउन केही नीतिगत र व्यावहारिक काम गर्नुपर्छ। जुन निर्णयले सुस्ताएको बजार गुलजार बनोस्।

f Opinion @ Social Network f

के लत बस्यो मलाई कहिले सुधार हुन्छ,
एक दिन तिमी नवोल्दा यो दिल बिमार हुन्छ।

(रन्जु शाहको फेसबुक स्टाटस <https://www.facebook.com/ranju.shah.16>)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरू राखेछौ। यसका लागि हाप्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shittalpati मा लगाउन गर्न सक्नुहोस्छ।

नवजनयेता दैनिकको रूपमा तपाईंसामु आईरहेको छ। यो पत्रिका अम्भ स्तरीय अनि पठ्ठीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अंगूल्य सुधारवहरूको हातीलाई अत्यन्तै जरुरी छ। पाठकवृन्द तपाईंका सुधारवहरू दिई हातीलाई सहयोग गर्नुहुन हाती अनुरोध गर्दछौ।

नवजनयेता दैनिक

भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

समाजवादी शिक्षा नीति र नेपालको सन्दर्भ

विषय प्रवेश :

शिक्षा त्यो औजार हो जसले हरेक व्यक्ति भित्र रहेको अन्तर्निहित क्षमताको प्रभुत्तन गराउँछ। शिक्षाले मानिसको बौद्धिक, शारीरिक, नैतिक, सामाजिक, आदि समग्र पक्षको विकास गराउन महत गर्दछ। मानिस पशुभन्दा पृथक छ र यसले जीवन र जगतप्रति दृष्टिकोण प्रकट गर्न सक्षम छ। शिक्षाले जीवन, सोपी र अभिवृत्ति प्रदान गर्दछ। यो निरन्तर चलिहोने प्रक्रिया हो। शिक्षाले मानिसको सौन्दर्यक्षमतामा प्रगतिशील रूपान्तरण गराउँछ। साथै उसको जीवन जिउने संघर्षमा सहयोगीको भूमिका निर्वाह गर्दछ। शिक्षाले व्यक्तिलाई बदल्दै, संसारलाई परिवर्तन गर्दछ। शिक्षा मानिसको चेतना र उत्पादन क्षमता बढ़ि गर्न साधन पनि हो। मानव समाजको विकासक्रमसँगै शिक्षासम्बन्धी सोच र मानवता चेतना र क्षमता बढाएको छ।

मानव समाजको विकासक्रममा पूँजीवादी व्यवस्था पछि समाजवादी व्यवस्था आउँछ। यी व्यवस्थाहरूको चरित्रमा गुणात्मक रूपमै फरकपन हुँछ। व्यक्तिलाई प्रदान गरिने शिक्षा विद्यमान व्यवस्थाप्रति सहयोगी र बकादार समेत हुने भएकोले व्यवस्था परिवर्तनसँगै शिक्षाको चरित्रमा पनि बदलाव आउँछ। पूँजीवाद व्यक्तिवादको पर्याय हो भने समाजवाद समानुकिता र सामाजिक हितको पक्षधर हो। पूँजीवाद नाफा र शोषणमा टिकेको व्यवस्था हो। तसर्थ पूँजीवादमा शिक्षाले मानिसलाई बढीभन्दा र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिगत स्वार्थको बदलामा सामुहिक हित गर्ने शिक्षा सिकाइन्छ। समाजवादी राज्यव्यवस्था निर्माणको निम्नि समाजवादी शिक्षा र आर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिगत स्वार्थको बदलामा सामुहिकतावादी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिगत स्वार्थको बदलामा सामुहिकतावादी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनुसार दाम दिने' व्यवस्था समाजवादमा हुन्छ। यसकारण समाजवादी व्यवस्थामा शिक्षाले सहकार्यात्मक सामुहिकतावादी र लोककल्याणकारी चरित्र गर्दछ। समाजवादी व्यक्तिवाट 'सहयोगी र जीवनसंघर्षमा अर्कालाई पछार्न सिकाउँछ। समाजवादमा 'एकका लागि सबै र सबैका लागि एक' भन्ने मान्यता रहेको हुन्छ। हरेक व्यक्तिवाट 'क्षमता अनुसार काम लिने र काम अनु

कृषि

मरुभूमि मेघौली हरामरा

पश्चिम चितवनको मेघौलीको उच्च भाग विगत तीन वर्षअधिसम्म मरुभूमिजस्तै थियो । दिउँसोमा यहाँका बारीमा खेतो र फुसो धूलो उड्ने यस क्षेत्रका कृषकले हीरायानी देखन कि त निकुञ्ज जानुपर्यो भने कि त बखानै कुर्हुपर्न हुन्थ्यो । वर्षमा दुई खेती तोरी र तिल मात्रै लगाएर गुजारा गर्दै आएका भरतपुर महानगरपालिका-२७ बुद्धनगरका किसानहरु अहिले डिप ट्युबेलबाट सिँचाइ सुरु भएसँगै निकै उत्साहित भएका छन् ।

आर्थिक वर्ष २०७७-०७८ बाट जिलामा सञ्चालन गरिएको चितवन भूमिगत संयोजनात्मक सिँचाइ आयोजनाले काम गर्न थालेपछि भने यहाँका किसान हर्षित बनेका हुन् । डिप ट्युबेल जडानसँगै जनतामा खुसियाली छाएको छ । भरतपुर महानगरपालिका-२७ बुद्धनगरको नमूना कृषि तथा सिँचाइ उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष टीकाराम अधिकारी आफू विसं २०२२ देखि बसोबास गर्दै आएको भए पनि सिँचाइको समस्या समाधानका लागि यसअधि खासै करैने ध्यान नदिएको बताए । उनले विगत सम्भन्दै भने, 'बोरिडबाट पानी आउँदा हाम्रो आँखाबाट हर्षका आँसु भरेका थिए । अहिले हामी बाहै महिना सिँचाइको व्यवस्था भएसँगै विभिन्न बाली लगाउँदै आएका छौं ।' तीन वर्ष पहिला तोरी र तिल मात्रै खेती हुने भए पनि अहिले मौसमअनुसारको खेती र नगदे बालीर यहाँका कृषक केन्द्रित भएको उनले बताए । उनले भने, 'अहिले यस क्षेत्रमा सबै ठाउँमा सिँचाइको व्यवस्था छ । पहिला छाक टार्न समस्या हुने गरेको भए पनि अहिले एक सिजनमा मात्रै रु एक लाखसम्म कमाइ हुने गरेको छ ।' अहिले सबैको बारीमा तरकारी र मकै देखन

सकिन्छ । स्थानीय गौरीमायाँ पौडेलले

पहिले एक बिधा क्षेत्रफलमा काम गर्दा छाक टार्नसमेत कठिन हुने गरेको जनाउँदै अहिले भने त्यस्तो समस्या नरहेको बताए । उनले भने, 'सिँचाइको व्यवस्था भएसँगै हामीलाई त्यस्तो समस्या छैन ।' उनका अनुसार यस क्षेत्रका किसान बिधौं बिधा क्षेत्रफल भाडामा लिएर खेती गर्द थालेका छन् । स्थानीय धर्मपुर डिप ट्युबेल उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष हक्कबहादुर क्षेत्री अहिले को सिजनमा मकै र धाँस बेचेर मात्रै करिब एक लाख हाराहारी कमाइ भएको जानकारी दिए । उनले पहिले खेती किसानीबाट घर चलउन नसकेपछि मेला मजदुरी गरेर घर छाक टार्न गरेको स्मरण गरे । उनले भने, 'सिँचाइको व्यवस्था भएसँगै अब मैले पहिलाको काम छोडेर कृषि कर्ममा लागेको छु ।' यस क्षेत्रमा विदेशबाट फर्केकाले जग्गा भाडामा लिएर तरकारी र अन्य खेती गर्न थालेको उनले बताए ।

सिँचाइको अभाव र

अशिक्षाका कारणले समेत वैदेशिक यात्रामा गएका नेत्रप्रसाद भूसाल अहिले बिहानदेखि बेलुकासम्म तरकारी बारीमा नै तल्लीन छैन । उनी स्वदेश फर्केको चार वर्ष भयो । यहाँ सिँचाइको व्यवस्था भएपछि उनी पुः विदेश जाने मनलाई परिवर्तन गर्दै जग्गा भाडामा लिएर तरकारी खेती गर्दै आएका छन् । उनका अनुसार यो क्षेत्र पहिला मरुभूमिजस्तै हो । अहिले सिँचाइको व्यवस्था भएको छ । उनले भने, 'अब विदेश जाने सोच परिवर्तन भइसक्यो । यही केही गर्ने हो ।' यस क्षेत्रमा किसान वर्सात्मा पर्ने आकाशो पानीको भरमा खेती गर्नुपर्दा पर्याप्त पानीको अभावमा दुःख पाएका थिए । सिँचाइका लागि पर्याप्त पानी नहुँदा गाई बाखा, कुखुरा पालेर जीविको पार्जन गर्दै आएको

सकिन्छ । स्थानीय गौरीमायाँ पौडेलले टेलिटावर बोरिडका अध्यक्ष बलबहादर गुरुडको भनाइ छ । आफूहरुले विसं २०५७ मा राष्ट्री नदीबाट पानी ल्याउनका लागि प्रयास गरेको भए पनि त्यो असफल भएपछि यस क्षेत्र आकासे पानीको भरमा मात्रै सिँचाइ गर्नुपरेको उनी बताउछन् । राष्ट्री नदीबाट इनार खेर लिफटिङ्गबाट पानी ल्याउने प्रयत्न गरे पनि पछि इनार वर्सात्मको समयमा पुरिएर त्यो योजना असफल भएको उनले बताए । त्यसपछि यहाँका जनता सधै तोरी र तिलको वर्ष भएको वर्ष भए पनि अब भने त्यो समस्या नरहेको उनको भनाइ छ । त्यस क्षेत्रमा मात्र आठ वटा डिप ट्युबेल जडान गरिएको छ । एउटा ट्युबेलले ३५ बिधा क्षेत्रमा सिँचित गर्दछ । महानगर प्रमुख रेन दुहालले सो क्षेत्र सुकाग्रस्त भएपछि सिँचाइको व्यवस्था गरिएको जानकारी दिइन् । उनले भनिन, 'पहिलो कार्यकालमा हामीले सुरु गरेको योजनाले प्रतिफल दिन थालेका छैन ।' चितवन भूमिगत संयोजनात्मक सिँचाइ आयोजनाले जिल्लाका तीन हजार दुई सय ६० बिधा क्षेत्रफलमा सिँचाइ पुः याएको छ । चितवन र मकवानपुर क्षेत्रमा गरी यस कार्यालयले हालसम्म तीन हजार छ सय १० बिधा क्षेत्रफलमा सिँचाइको व्यवस्था गरेको कार्यालयका संयोजक देवकुमार स्याङ्गोले जानकारी दिए । चितवनको छ वटा पालिका र मकवानपुरका तीन पालिकामा अहिले कार्यक्रम लागू भइरहेको छ । यस क्रममा चितवनमा तीन सय ६० स्थानमा स्थालो ट्युबेल र ५२ वटा डिप ट्युबेल स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएको उनले बताए । मकवानपुरमा १० डिप ट्युबेल सञ्चालनमा ल्याइएको छ । यस आयोजना १० हजार पाँच सय हेक्टर क्षेत्रफल सिँचाइ गर्ने योजनाका साथ स्थापना भएको हो । -रासस

नेपालबाट १२ वटा देशमा १४ करोडको चितुरा निर्यात

नेपालबाट १० महिनाको अवधिमा १४ करोड रुपैयाँको चितुरा निर्यात भएको छ । भन्सार विभागको तथ्यांकअनुसार चालू आर्थिक वर्ष २०७९/८० साउनदेखि वैशाखसम्मको अवधिमा १४ करोडको चितुरा निर्यात भएको हो ।

विभागका अनुसार ४ लाख ९ हजार २९२ किलोग्राम चितुरा निर्यात भएको छ । यस अवधिमा नेपालबाट विश्वका १२ वटा देशमा चितुरा जाने गरेको पाइएको छ । सैवान्दा द्वारै अमेरिकामा ७ करोड रुपैयाँको चितुरा निर्यात हुँदा अस्ट्रेलियामा ३ करोड ४५ लाख ३० हजार रुपैयाँको चितुरा निर्यात भएको छ । यसै, बेल्जियममा ३८ लाखको चितुरा निर्यात भएको विभागले जनाएको छ । यसै, बेलायतमा ३१ लाख रुपैयाँको

चितुरा निर्यात भएको छ । यसका साथै, जापानमा ७ लाखको र कोरियामा १२ लाखको चितुरा निर्यात भएको विभागले जनाएको छ । यसै, बेलायतमा ३१ लाख रुपैयाँको चितुरा निर्यात भएको छ । यसका साथै, जापानमा ७ लाखको र कोरियामा १२ लाखको चितुरा निर्यात भएको विभागले जनाएको छ । यसै, बेलायतमा ३१ लाख रुपैयाँको चितुरा निर्यात भएको छ ।

किलोको एक रुपैयाँमा पनि बन्दागोभी नबिकेपछि...

गत वर्षको यही सिजनमा दाढ तुलसीपुर उपमहानगरपालिका बडा नं. ११ मोतीपुरका किसान राजेश डाँगीको तरकारी बारीमा व्यापारीहरु आफै आएर तरकारी किनेर लैजाने गर्थे । आम्दानी राष्ट्रो हुन्थ्यो । त्यही आशाले यो वर्ष उनले बढी क्षेत्रफलमा बन्दागोभी लगाए । उनले १५ कट्टा क्षेत्रफलमा बन्दागोभी र अन्य जमिनमा बेमौसमी मकै रोपेका थिए ।

तर यतिथेर उत्पादन भएको तरकारी नै बिक्री नभएपछि बारीमा गाईवस्तुलाई चराउन बाध्य भएका छन् । विगत दश वर्षयता सिजन अनुसार व्यावसायिक तरकारी खेती गर्दै आएका राजेशले खेतबारीमा अहिले कम्तीमा पनि साडे दुई लाखरेखि चार लाखसम्मको बन्दागोभी त्यसै खेर गइरहेको बताए । 'पाँच रुपैयाँको क्षेत्रफलमा बन्दागोभी त्यो वर्षमा बढी हुन्थ्यो ।' तर यतिथेर उत्पादन भएको तरकारी नै बिक्री नभएपछि चार्को गर्मीका कारण सुकै जान थालेको हुँदा पशु चौपायालाई चराउन उपयुक्त हुन ठानेर चराउन थालेको उनले बताए । 'पाँच रुपैयाँमा पनि बिक्री नभएपछि चार्को गर्मीका कारण सुकै जान थालेको हुँदा पशु चौपायालाई चराउन उपयुक्त हुन ठानेर चराउन थालेको उनले बताए ।

विगत दश वर्षयता सिजन अनुसार व्यावसायिक तरकारी खेती गर्दै

आएका राजेशले खेतबारीमा अहिले कम्तीमा पनि साडे दुई लाखरेखि चार लाखसम्मको बन्दागोभी त्यसै खेर गइरहेको बताए ।

'पाँच रुपैयाँमा बिक्री भएको भए पाँच लाख बढी हुन्थ्यो ।' तर यतिथेर उत्पादन भएको तरकारी नै बिक्री नभएपछि

चार्को गर्मीका कारण सुकै जान थालेको हुँदा पशु चौपायालाई चराउन उपयुक्त हुन ठानेर चराउन थालेको उनले बताए ।

'केजीको एक रुपैयाँमा पनि कोही खोजन आएनन् र त्योभन्दा

कममा बेच्नु र नबेच्नुको कुनै अर्थ हुन्न,' उनले भने, 'बरू लालाबाला चराए उपयुक्त हुन ठानेर चराउन थालेको उनले बताए ।

पनि बिक्री भएको तरकारीका कारण हाम्रो लालाबाला चराए उनीहरु त मोटाउलान् भन्ने लागेर चराउन थालेका हैन ।'

'इण्डियाको तरकारीका कारण हाम्रो स्थानीय उत्पादनले बजार पाउँदै जान थालेको हुँदा पशु चौपायालाई चराउन उपयुक्त हुन ठानेर चराउन थालेको उनले बताए ।

पनि बिक्री भएको तरकारीका कारण हाम्रो स्थानीय उत्पादनले बजार पाउँदै जान थालेको ह

'कला संस्कृतिको संरक्षणमा निजी क्षेत्र प्रतिवद्ध छ'

पाल्पा, जेठ २७/पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष शैलेन्द्र भट्टराईले जिल्लाको कला संस्कृतिको संरक्षणमा निजी क्षेत्र प्रतिवद्ध रहेको बताएका छन् ।

शनिवार राष्ट्रिय लोक तथा दोहोरी गीत प्रतिष्ठान पाल्पाको आयोजनाका भएको एकल लोक गीत प्रतियोगिताको फाइनल अडिसन कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष भट्टराईले संघ जस्तो निजी क्षेत्रले कला, संस्कृतिको संरक्षणका लागि विशेष ध्यान दिएको बताएका हुन् । उनले स्थानीय कलाकारहरूको संरक्षण गरी स्थानीय कला संस्कृतिको जर्जनामा पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघ प्रतिष्ठानसँग हाते मालो गर्दै अगाडि बढ्ने बताए । प्रमुख अतिथि

समेत रहेका अध्यक्ष भट्टराईले भने, 'संघले आयोजना गर्ने मेला महोत्सवमा समेत स्थानीय कलाकारहरूलाई प्राथमिकता दिने गरेका छौं, एकद्वार प्रणालीमार्फत हामीले कलाकारलाई ताउँ दिएका छौं, यसले पनि केही हृदसम्म भए पनि कलाको संरक्षणमा टेवा पुने विश्वास लिएको छु ।' विशिष्ट अतिथि प्रतिष्ठान लम्बिनी प्रदेशको चित्रवलीराम सुवाल, पतिष्ठान रूपदेहीका अध्यक्ष विजय सापकोटा, प्रतिष्ठान कोरिया शाखाका उपाध्यक्ष मिलन थापा, प्रेस युनियन पाल्पाका उपाध्यक्ष तथा प्रतिष्ठानका ऐस सल्लाहकार रामचन्द्र रायमाझी लगायतले प्रतियोगीहरूको सफलताको कामना गरेका थिए । प्रतिष्ठानका उपाध्यक्ष तथा प्रतियोगीहरूलाई उत्कृष्ट प्रस्तुति दिन पनि आग्रह गरे । पाल्पा व्यापार संघका अध्यक्ष बामदेव बस्यालले कलाकार र कला संस्कृतिको जर्जना गर्ने दायित्व सबैको भएको बताए । उनले गीत संगीतले सुतिरहेको स्वागत, सचिव बविता पन्थीको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

कार्यक्रममा प्रतिष्ठान पाल्पाकी निवर्तमान अध्यक्ष तथा लम्बिनी प्रदेशकी सचिव रेखा विष्ट, वरिष्ठ साहित्यकार चित्रवलीराम सुवाल, पतिष्ठान रूपदेहीका अध्यक्ष विजय सापकोटा, प्रतिष्ठान कोरिया शाखाका उपाध्यक्ष मिलन थापा, प्रेस युनियन पाल्पाका उपाध्यक्ष तथा प्रतिष्ठानका ऐस सल्लाहकार रामचन्द्र रायमाझी लगायतले प्रतियोगीहरूको सफलताको कामना गरेका थिए । प्रतिष्ठानका उपाध्यक्ष तथा प्रतियोगीहरूलाई उत्कृष्ट प्रस्तुति दिन पनि आग्रह गरे । पाल्पा व्यापार संघका अध्यक्ष बामदेव बस्यालले कलाकार र कला संस्कृतिको जर्जना गर्ने दायित्व सबैको भएको बताए । उनले गीत संगीतले सुतिरहेको स्वागत, सचिव बविता पन्थीको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

खेलकुद समाचार

अभ्यास खेलमा नेपाल अलआउट

काठमाडौं, जेठ २७/नेदरल्याण्डस विरुद्धको दोस्रो एकदिवसीय अभ्यास खेलमा नेपाल १ सय ५६ रनमा अलआउट भएको छ । एकदिवसीय विश्वकप छनोटको तयारीका लागि दक्षिण अफिकामा रहेको नेपाल ३६ दशमलब ५ ओम्प्रेरमा १ सय ५६ रनमा अलआउट भएको हो ।

टस हारेर पहिला व्याटिडमा तानिएको नेपालका लागि रोहित पौडेलले सर्वाधिक ३०, गुल्सन भाले २४, प्रतिस जिसिले १९, आरिफ शेख र सोमपाल कामीले समान १८/१८ र भीम सार्कीले १० रन बनाउँदा अरु खेलाडीले दोहोरो अंकको रन बनाउन सकेन् । कुशल भुर्तेल ९, दीपेन्द्रसिंह ऐरी ६, आसिफ शेख र अर्जुन साउद समात ४/४ रनमा समेटिए । अब नेदरल्याण्डसले जवाफी व्याटिड थाल्नेछ । यसअघि भएको पहिलो अभ्यास खेलमा नेपाल स्कटल्याण्डसँग ७ विकेटले पराजित भएको थियो । अभ्यास खेलपछि नेपाली टोली दक्षिण अप्रिकाबाट जिम्बावे जानेछ । जिम्बावे मा हुने विश्वकप छनोट प्रतियोगितामा नेपाल समूह 'ए' मा रहेको छ । नेपालको खेल जुन १८ अर्थात् असार ३ गते सुरु हुनेछ । नेपालको समूहमा आयोजक जिम्बावे, वेस्टइंडिज, नेदरल्याण्डस र अमेरिका छन् । समूह बी मा श्रीलंका, आयरल्याण्ड, स्कटल्याण्ड, ओमान र युएई छन् । समूहका शीर्ष ३ टोलीहरू सुपर सिक्समा प्रवेश गर्नेछन् । सुपर सिक्समा एक समूहका टोलीले अर्को समूहका टोलीसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने छन् । सुपर सिक्समा शीर्ष दुईमा रहने टोली अबटोरमा भारतमा आयोजना हुने आइसीसी एकदिवसीय विश्वकपमा छनोट हुनेछ ।

कर्पोरेट/अर्थ समाचार

पाल्पाको रम्भाबाट अवैध युरिया मल बरामद

पाल्पा, जेठ २७/जिल्लाको रम्भा गाउँपालिकाबाट ३ सय ७२ बोरा अवैध युरिया मल बरामद भएको छ । भारतीय बजारबाट भन्सार छ्लेर ल्याइएका २ लाख ७९ हजार ६ सय मूल्य बराबरका ३ सय ७२ बोरा युरिया मल रम्भा -१ हुँगीस्थित कालीगण्डकी करिडोर सडक खण्डबाट बरामद भएको हो ।

शनिबार विहान नवलपरासी बाट रामपुरतर्फ मल लिएर जाई गरेको लु २ ख ३८१ नम्बरको ट्रकबाट उक्त मल प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक विरेन्द्र थापाले जानकारी दिए । शंका लागेर चेक जाँच गर्ने कममा हुँगी प्रहरी चौकीले विल नभएको भारतीय जनर्वरक परियोजना भारत युरिया नामक ६ सय ५० बोरा युरिया मल फेला पारेको थियो । मल फेला परेपछि टोलीले उक्त सटर शिलबन्धी गरेको छ ।

पछिलो समय भन्सार छली मल ल्याउने र सरकारी अनुदानमा पाइएको मल समेत विकी गर्ने कम बढेको छ । केही दिन अधिक सरकारले किसानलाई अनुदानमा उपलब्ध गराएको युरिया मल निजी एगोभेटलाई बिकी गरेको पाइएपछि प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको थियो । जिल्लाको रामपुर नगरपालिका-७ स्थित हराभरा कृषि सहकारीले अनुदानमा आएको मल निजी एगोभेटलाई बिकी गरेको थियो । उसले स्याङ्जाको वालिड भक्टुप्रेसिथ गरिमा एगोलाई बिकी गरी गाडीमा मल लैजाई गर्दा प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको हो । सहकारीले एगोलाई प्रतिबोरा एक हजार ५० का दरले विकी गरेको पाइएको थियो ।

गुट होइन रुख चिन्ने...

...नेपाली काँग्रेस गुल्मीका सभापति खिल्द्वज पन्थीले पार्टीको अनुशासनलाई विशेष ख्याल गर्नुपर्ने बताए । पार्टी संगठनलाई चलायमान एंव क्रियाशील बनाउन जरूरी रहेको भद्रै पार्टीको सुन्दर भवित्वको लागि सबै एकजुट हुन आवश्यक रहेको धारणा व्यक्त गरे । पार्टीको वैचारिक स्पमा नेता तथा कार्यकर्तालाई बलियो बनाउन सकियो भने पार्टी बलियो हुने उनको भनाई छ । पार्टी संगठनलाई बलियो बनाउन स्थानीयस्तरका पार्टी प्रतिनिधिलाई प्रशिक्षण दिइएको नेपाली काँग्रेस गुल्मीमा गरिएको हो ।

तालिम सुरु हुने मिति - ३२ जेठ २०८० सिट संख्या - २०

फारम भर्ने अन्तिम मिति - ३० जेठ २०८०

फारम भर्ने स्थान -

COLLEGE OF ALLIED TECHNICAL SCIENCES PVT.LTD
(CATS), TAKSAR TOLE TANSEN- 3 PALPA

थप जानकारी को लागि सम्पर्क

075590890, 9847495024, 9800763902, 9844757259,

सम्पर्क: ०७५-५२०६०९

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

ज्ञानघेतना

शितलपाटी

www.shittalpati.com

शितलपाटी.कम

डिजिटल पत्रिका